

A black and white close-up portrait of a man, Willy Johansson, looking upwards and to the right. He has a slight smile and is wearing a light-colored t-shirt. The background is slightly out of focus, showing what appears to be a wooden structure. The overall tone is historical and documentary.

FILM av *Ivonne Salo* *Adama Ulrich*

K

WILLY JOHANSSON —
PIONER I NORSK
GLASSHISTORIE

Willy Johansson – Pioner i Norsk Glasshistorie

Spilletid: 52 minutter

Regi: Ivonne Salo Adama Ulrich
Manus: Ivonne Salo Adama Ulrich
Produsent: Ivonne Salo Kurt Salo
Produksjon: Ivonne Salo TV and Media Productions AS
Klipper: Gabi Eglau
Fotograf: Andre Zschocke

LOGLINE

Willy Johansson var en av de viktigste kreative hodene ved Hadeland Glassverk i etterkrigstiden og i historien om moderne glassdesign. Men er folk egentlig klar over hva slags glassarbeider de har i hjemmene sine? Hvorfor er hans viktige nasjonale og internasjonale utstillinger så lite kjent? Hans barnebarn, Martin Johansson, er glassblåser i femte generasjon ved Hadeland Glassverk, og den siste i familien som følger tradisjonen. Han arvet et omfattende arkiv over bestefarens arbeid, og ser nå hvilken enorm innflytelse Willy Johansson har hatt på hans slekt og på norsk glassdesignhistorie.

SYNOPSIS

Willy Johansson mestret både masseproduserte serievarer og eksklusivt kunstglass. Flere av Johanssons bruksglass er blitt klassikere, deriblant «Tangen» (1958), «Blåtopp» (1960) og «Maihaugen» (1964). Willy Johansson hadde også stor betydning for utviklingen av pressglass. Serviset «Siri» (1954) ble laget i klart glass med vertikale riller. Willy Johanssons design har preget

norske hjem i mer enn 70 år, og hans kunstglasskolleksjoner fra 50- og 60-årene er veldig populære den dag i dag. Enkelte gjenstander er laget i et begrenset antall og er derfor sjeldne. Arbeidene hans vakte også sensasjon internasjonalt. De ble vist på mange museer og gallerier over hele verden, for eksempel i Louvre i Paris, i Tokyo, Italia, Tyskland, Danmark, USA og Australia. Hans glass, vaser og lamper er fortsatt svært ettertraktet blant samlere og museer.

I dag er imidlertid Willy Johansson nesten utelukkende kjent i glassdesignkretser. Hvordan er det mulig når han har hatt og fortsatt er representert på viktige nasjonale og internasjonale utstillinger? Hvordan kan det være slik når omtrent hver eneste husholdning i Norge har drikkeglass, lamper og vaser utformet av Willy Johansson? Hvordan måles hans suksess? Og nøyaktig hva betydde denne prisvinnende kunsthåndverkeren for Hadeland Glassverk og norsk glassdesignhistorie?

VÅR HISTORIE

I filmen følger vi Martin på en reise gjennom tiden inn i hans slektshistorie fra 1700-tallet fram til i dag, med fokus på perioden fra 1947 til 1988 da Willy Johansson var kunstnerisk leder ved Hadeland Glassverk. Vi dykker ned i Martins omfattende private arkiv med bilder, filmer og arbeider av Willy Johansson og hans familie.

Vi møter samtidsvitner, kolleger, venner og sønnen til Willy Johansson, som bringer ham nærmere oss som kunstner og person. Vi reiser med Martin til steder som var vendepunkter for familien hans og i glassdesignhistorien – som Triennalen i Milano i Italia hvor bestefar Willy mottok flere viktige priser. Pressearkiver fra Italia, USA, Frankrike og Tyskland dokumenterer den omfattende suksessen Willy Johansson hadde med sine internasjonale utstillinger. Gjennom Martins slektshistorie blir vi med på en reise i et eventyrlig univers av glassblåsing og glasskunst. Den karismatiske Martin drar oss inn i det tradisjonsrike miljøet ved Hadeland Glassverk og sin bestefars unike historie.

Bak Kulissene

I filmen får vi et eksklusivt innblikk i produksjonsanlegget ved Hadeland Glassverk. Vi fortsetter der de vanlige besøkende stopper – ved omvisningen i Glasshytta. Vi er til stede i de ulike fasene av glassproduksjonen – fra glassblåsing til sliping, polering og salg.

Vi snakker med norske og internasjonale glassblåsere og får høre om utfordringene ved å utøve yrket både hjemme og i utlandet.

Filmen blir et samtidsdokument, ikke bare over familien Johansson og Hadeland Glassverk, men også for en viktig UNESCO- kulturarv i Norge og for glasskunsten globalt.

FILMATISK GJENNOMFØRING

I filmen lærer vi ikke bare mye om glassdesign, men også om lokal og norsk historie. Originale bygninger fra gamle dager som Glasshytta, arbeidsrommet til Willy Johansson og barndomshjemmet til Martins far, Øyvind, finnes fortsatt på Hadeland Glassverk og vil bli benyttet til historiske opptak i filmen. Animerte scener vil bli brukt i stedet for skuespillere i historiske scener om glasskunst.

Filmene benytter dokumentarisk kamerastil i Martin Johanssons scener, reiser og intervjuer med tidsvitner. Store deler av filmen inneholder arkivmateriale (filmer og bilder) fra Willy Johansson med Martin og slekta hans.

Dokumentarfilmen benytter HDR-kamera og droneopptak. Vi viser imponerende opptak av regionens attraksjoner som «Kistefos Museum» eller Jevnaker.

Animasjoner blir brukt sparsomt som stilistiske virkemidler for historiske scener. Spesialkomponert musikk setter stemningen i ulike scener i filmen.

ANDRE HOVEDPERSONER

Øyvind Johansson

Øyvind er en av Willys tre sønner. Han vokste opp med familien sin i en av de mange leilighetene for glassblåsere ved Hadeland Glassverk. Han er stolt over at sønnen Martin fører familietradisjonen videre.

Maud Gjeruldsen Bugge

Glasskunstner og kunstnerisk leder ved Hadeland Glassverk, hvor hun har jobbet i over 30 år. Hun gikk i lære hos Willy Johansson på 1980-tallet, og fulgte i hans fotspor da hun overtok hans stilling som kunstnerisk leder.

Svein Teslo

Som ung mann blåste Svein glass for Willy Johansson. Han husker designeren og arbeidsmetodene hans godt. Det var hovedsakelig norske glassblåsere i hytta. Svein var også Martins lærer da Martin begynte å blåse glass.

Mats Linder

Mats Linder er skribent og anerkjent ekspert på nordisk design. Han har mange verk og dokumenter som gir Martin ny innsikt i Willy som designer. Han forteller om Willys internasjonale utstillinger og betydning for Scandinavian Design-bevegelsen.

Inger Helene N. Stemshaug (første fra høyre)

Kuratoren ved Nasjonalmuseet i Oslo er ekspert på glasskunstens historie, spesielt på Sverre Pettersen. Hun plasserer Willy Johansson i kunsthistorien og forklarer hvorfor gjenstandene hans i utstillingen på Nasjonalmuseet er så viktige.

Per Ole Rønning

Per Ole Rønning er lokalhistoriker i Jevnaker og Hadeland og meget kunnskapsrik. Den tidligere ordføreren i Jevnaker forteller om betydningen Hadeland Glassverk har hatt for regionen. Han vokste opp blant glassblåserne, og fikk en sterk tilknytning til deres verden.

Christine Storm Munch

Christine Munch forvalter kunstnervillaen Villa Fredheim, som er en del av arven etter Munch-familien. Hennes far, Kjell Arnold Utne Munch, var belyningsdesigner og reklamefotograf ved Christiania Glasmagasin. Sammen med Martin skal hun undersøke om det fortsatt kan finnes upublisert materiale fra Johanssons slekt i Munchs familie.

Jon Jutrem

Jon er sønn av glasskunstneren Arne Jon Jutrem, som arbeidet som designer under Willy Johansson. Sammen eksperimenterte de med nye typer glassarbeider og innførte kunstglass på Hadeland Glassverk. Den lidenskapelige samleren selger sine skatter til et utvalgt publikum.

Atle Brynestad

Atle er eier av Christiania Glasmagasin, Hadeland Glassverk og Porsgrunds Porselænsfabrik. I filmen forteller han om sin lidenskap for glassblåsing og sin motivasjon for å gjenoppbygge Hadeland Glassverk.

Marco Sammiceli

Marco Sammiceli er kurator og direktør ved "Triennale di Milano" - et av de mest anerkjente designmuseene i verden. I Milano ble Willy Johansson premiert tre ganger - "Diplome d'honneur" (1954), "Gold Medal" (1957) og "Silver Medal" (1960). Martin reiser til Milano for å besøke stedet som var en milepæl for bestefaren. Marco Sammiceli har en stor kunnskap om Triennalen i 50-60-tallet og viser Martin eksklusive dokumenter som illustrer Willy Johanssons internasjonale suksess.

Regissør, Ivonne Salo

Ivonne er født i Brasil, men hun har bodd det meste av livet i Berlin, hvor hun studerte journalistikk og kommunikasjonsvitenskap ved FU-universitetet. Hun har jobbet som redaksjonsmedarbeider og redaktør i flere tyske kringkastere, blant annet ZDF og tv-produksjonsselskapet Fernsehbüro GmbH / Berlin producers. Hun har laget en rekke TV-dokumentarer av høy kvalitet for den tysk-franske kringkasteren ARTE.

Siden Ivonne giftet seg med Kurt Salo i 2011, har hun bodd i Norge og jobbet som frilans TV-journalist for flere kringkastere. Siden 2015 har de arrangert en internasjonal filmfestival for unge filmskapere i alderen 14-26 år, Ringerike International Youth Film Festival (RIYFF). Samtidig fortsetter Ivonne å skape TV-dokumentarer av høy kvalitet for norske og internasjonale kringkastere.

Den nyeste dokumentarfilmen hennes, «Svalbard i Plast» (2020), med programleder Børge Ousland, er blitt vist flere ganger på NRK, og har blitt utvalgt til og mottatt priser på flere nasjonale og internasjonale filmfestivaler.

Filmography Ivonne Salo

2020 "Svalbard In Plastic" (39 min / 52 min, NRK) / «Svalbard i Plast», produced by Ivonne Salo TV and Media Productions AS

2016 What`s Cookin` the Alentejo (26 Min. ZDF/ARTE) / Cuisine des terroirs: L`Algarve / Zu Tisch im Alentejo

2014 „Terra X – Thor Heyerdahl“ , TV documentary about Thor Heyerdahl for the science program „Terra X“ (45 min., ZDF / production manager in Norway)

2011 What`s Cookin` in the Douro Valley (26 Min., ZDF/ARTE)/ / Cuisines des terroirs: Douro / Zu Tisch im Douroal

2011 Country Dreams: Madeira (26 Min. ZDF/ARTE)/ Landträume – Madeira

2011 What`s Cookin` at the Island Madeira (26Min. ZDF/ARTE) / Cuisines des terroirs: Madeira / Zu Tisch auf Madeira

2010 Dinosaurs -Hot on the Trail of Prehistory (52 Min., NDR/ARTE Abenteuer)/ Dinosaurier - Spurensuche in der Urzeit / Quand les dinosaures peuplaient l'Allemagne

2010 Hot on the Trail of Prehistory – Dinosaur-Boom in Lower Saxony (30 Min., NDR Reportage Naturnah) / Spurensuche in der Urzeit – Dino-Boom in Deutschland

2010 What`s Cookin` at the Azores (26 Min., ZDF/ARTE) / Cuisines des terroirs : Les Açores / Zu Tisch auf den Azoren

2009 Spurensuche in der Urzeit – Dino-Boom in Deutschland (30 Min., NDR/Arte)

2009 Along the North Sea Coast: Helgoland (43 Min., RB/ARTE) / Le littoral de la mer du Nord: Helgoland / An der Nordseeküste: Helgoland

2008 Boatmen: Life on the river: On the Doctor's Boat through the Amazonia (ARTE/ZDF 43 Min.) / Voyages en rivières - Un bateau-hôpital en Amazonie/ Leben auf dem Fluss: Mit dem Ärzteschiff durch Amazonien

2008 Secret Gardens of the Blue Planet. Seagrass meadows in Mozambique (ARTE/RB 43 Min.) / Jardins des mers en Mozambique / Gärten der Meere – Seegraswiesen in Mosambik

2007 What`s Cookin` in North Portugal Trás-os-Montes (ARTE/ZDF 26 Min.) / Cuisines des terroirs : Le Trás os Montes /

2006 Mangroves- Endangered coastal forests in Brazil (ARTE/RB 43 Min.) / Brésil: menaces sur la mangrove / Mangroven – Bedrohte Küstenwälder in Brasilien

2006 What`s Cookin` in Argentina (ARTE/ZDF 26 Min.); / Cuisines des terroirs: l'Argentine / Zu Tisch in Argentinien

2004 Several Features for the ZDF: „The Tin Collector of the Copacabana“ /

„Der Dossensammler von Copacabana“ („auslandsjournal“ + auslandsjournalextra (3Sat); in cooperation with the ZDF-studio Rio de Janeiro, Brasilien

Regissør, Dr. Adama Ulrich

Adama er født i Berlin i Tyskland. Hun studerte kulturteori ved Humboldtuniversitetet i Berlin og tok doktorgrad i dramatikk i 1993. Frem til 1995 videreførte hun sin journalistiske utdannelse ved den østtyske kringkasteren Brandenburg.

Adama arbeider som frilanser for TV og radio, særlig for den fransktyske kringkasteren ARTE.

Hennes siste dokumentarfilm, «Partisan», om Volksbühne-teateret i Berlin og regissøren Frank Castorf, vant publikumsprisen på den 69. Berlinale.

Filmography Adama Ulrich

2023 Zu Tisch Korfu, 26 min., ZDF/arte / 2022 Heldinnen der Lüfte. Jordanien, 30 min., RBB/arte / 2022 Heldinnen der Lüfte. Alaska, 30 min., arte / 2021 Zu Tisch Lettland, 26 min., ZDF/arte

2021 Beziehungskrisen – Wie Corona spaltet, (Co-Autorin), 43 min., ARD / 2020 Zu Tisch Kaschubei, 32 min., ZDF/arte/ 2020 Goldgrube Wohnungsnot - Spekulanten gegen Mieter, (Co- Autorin),43 min., ZDF-Info / 2019 Warum bin ich so allein? Wege aus der Einsamkeit. 30 min., ARD

2018 Partisan. Volksbühne am Rosa-Luxemburg-Platz 1992 bis 2017. (Co-Autorin), 132 min., Solo-Film/rbb. 2. Platz beim Panorama-Publikums-Preis der Berlinale 2018

2018 Plan B. Ackern für die Zukunft. (Co-Autorin), 30 min., ZDF / 017 Geo-Reportage. Die letzten wilden Bisons im Yellowstone

Nationalpark, 52 min., arte / 2017 Menschen hautnah. Gisela on the road, 43 min., WDR / 2016 Afro.Deutschland, (Co-Autorin) 56/52/42 min., DW

2015 Alles gelöscht, ARD, 30 min./ 2014 Fahrt ins Risiko – Burundi, 45 min, arte/ZDF / 2014 Mission Incognito. Ulrich Matthes, 30 min., arte// ZDF /2013 Wild in Art. Undercover mit Patrice in Köln, 30 min., arte/ZDF /2012 Vergessene Völker Europas. Die Kaschuben, 45 min. arte/ MDR /2011 Die Story: Alptraum im Märchenland, (Co-Autorin) 45 min. WDR

2010 GEO-Reportage: Mit der Lok durch Angola, 52 min. arte/WDR /2009 Die Laubenpieper von Pankow (Co-Autorin). 10x45 min. ARD

2008 8mm Liebe, 75 min., arte/MDR / 2008 Mein Leben – Frank Castorf, 45 min., arte/ZDF

2007 Der Super-Segen. Warum Wenzel zum Papst will., 30 min., ARD/MDR

Produsent, Kurt Salo

Kurt er en mangfoldig og svært produktiv norsk filmskaper.

Dokumentarene hans er blitt vist og premiert på en rekke filmfestivaler rundt om i verden. Sammen med ledende forskere ved Norsk Polarinstitutt laget han filmen «Breaking the Ice Arctic Style» om Fridtjof Nansen på Svalbard. Han har regissert og/eller produsert i alt 38 dokumentarer.

@ Ivonne Salo TV and Media Prod. 2023

Filmography Kurt Salo

1992-1999 Various program for NRK

1994 «Sound of silence»

1998-1999 "A spiritual force (En åndelig kraft)

2000-2001 Several educational programs screened in Skottland og USA 2002-2003 «The final Cod» (Jakten på den siste torsk)

2003 « A fishy war story» 2004 «Catch and Denial» (Fangst og fortielse) Vist i 98 land

2003 "The dog`s subduing signals"

2005 "Power & Deep pockets" (makt og2006 At the mercy of colleagues BBC / NRK

2007 « Breaking the Ice Arctic style» (Polhavets pionerer) (awarded in 7 festivals)

2008 Berlin filmfestival

2008 Vaasa Wildlife filmfestival

2009 Beste utenlandske film – Maritime filmfestival I Russland

2009 Salvador international ambient film festival

2009 SunChild filmfestival i Yerevan Estonia

2010 YIGFF Kunming Kina (Yunnan international green filmfestival)

Brings the overall up to 37 documentaries

Målgruppe og distribusjon av filmen

Nedslagsfeltet til denne filmen berører hele regionen listet for Regionrådet -Jevnaker, Ringerike, Hole, Krødsherad og Modum. Filmen er et tidsskrift om en av de viktigste Glasdesignere i nasjonal og internasjonal glass historie som levde og jobbet i denne regionen. Willy Johansson bodde i Jevnaker og senere i Ringerike.

Filmen fremmer regionen som et viktig sted for Glasdesign, håndverk og kreativitet. Den er rettet mot et bredt publikum – innbyggere i Jevnaker, Ringerike, Hole, Krødsherad og Modum. Turister som har vært på eller vil reise til Hadeland, glasskunstnerkretser og kunstinteresserte, glassblåsere, historieinteresserte, nasjonale og internasjonale museer med tema glassdesign og utdanningssteder for glassdesign. Filmen viser også Kistefoss, sin skulpturpark og internasjonal kunstner, i sammenheng med glass og kunst.

Filmen vil nå et bredt nasjonalt og internasjonalt publikum, styrke håndverket og løfte fram hele regionen på en utsøkt god måte. Den vil bli vist på ulike kringkastere i Norge, Italia og Tyskland samt kringkastere i Scandinavia.

I forlengelsen av dette vil den bli satt på programmet til et betydelig antall filmfestivaler over hele verden.

Målgruppe og distribusjon av filmen

Filmen er ikke og kan ikke støttes av HG økonomisk

«Ifølge Vær varsom-plakaten, pressens etiske regelverk, skal redaksjonelle medarbeidere verne om sin uavhengighet, integritet og troverdighet. Man skal blant annet unngå dobbeltroller og bindinger som kan skape interessekonflikter eller føre til spekulasjoner om inhabilitet.»

Arbeidet med filmen går nå over i postproduksjon med sluttregi, lyddetterarbeid, fargekorrigering musikk og markedsføring av denne.

Filmen er planlagt for NRK TV, men skal også vises i museet på Hadeland Glassverk, i den kulturelle skolesekken og på NRKs strømmetjeneste. En bok om Willy Johansson med DVD med filmen skal bidra til å promotere filmen sammen med kampanjer på sosiale medier. Filmen er planlagt også for et bredt kunstinteressert publikum i kanalene ZDF og ARTE i Tyskland og Frankrike.

Som produsent for «Svalbard i Plast» har Kurt sammen med Ivonne demonstrert et fast grep om både markedsføring og distribusjon. Deres lange erfaring og omfattende nettverk vil også komme til nytte i promoteringen av dokumentarfilmen om Willy Johansson og Hadeland Glassverks glassdesignhistorie.

Filmen er planlagt å ha premiere i 2024. Premieren skal være på Hadeland Glassverk som et stort eventmed inviterte gjester –kommunale, regionale, nasjonale og internasjonale.

UTVALG AV WILLY JOHANSSONS GLASSDESIGN I FILMEN:

KONTAKT

Ivonne Salo TV and Media Productions AS
Nedre Åsterudveien 12,
3525 Hallingby / Norway
Ph.: +47 97 09 17 65
Email: Ivonesalo@gmail.com

